

Economia

Els graus universitaris

14/02/15 02:00 - CATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR, DIRECTOR DE L'ESCOLA DE DOCTORAT I VICERECTOR DE POLÍTICA CIENTÍFICA DE LA UB - **ENRIC I. CANELA**

Aquests dies hi ha hagut molt de rebombori mediàtic pel que fa a la Universitat. Les raons, probablement ben conegudes, deriven del fet que el ministre José Ignacio Wert va impulsar, i el Consell de Ministres espanyol aprovar un reial decret que, en síntesi, permet que els graus que imparteixen les universitats puguin ser d'un mínim de 180 crèdits i un màxim de 240. La durada més curta, 180, equival a tres cursos, i la més llarga, a quatre. Val a dir que algunes carreres, com medicina, tenen directives europees i són més llargues.

A Europa coexisteixen ambdós models, però predomina el de tres cursos, en alguns països coexisteixen els dos. Els màsters universitaris, els oficials, poden durar entre 60 i 120 crèdits, un o dos cursos. Per fer la tesi doctoral la suma de crèdits ha de ser de 300 crèdits, o sigui cinc cursos acadèmics, i haver assolit el nivell de màster.

El decret no hi obliga, i deixa la llibertat de fer graus de tres cursos. Tot i així, els rectors de les universitats, públiques i privades, només amb un vot en contra, van decidir no posar en funcionament cap grau de tres anys durant els propers dos cursos, tret que no fossin graus molt singulars. A Catalunya no n'hi haurà cap de 180 crèdits en el curs 2015/2016.

Els estudiants també hi van posar el crit al cel perquè diuen que s'encareix la formació. Efectivament, l'encariria si no hi ha canvis en els preus públics. Els crèdits de màster són més cars que els de grau. Fer cinc cursos amb el model actual (4+1) és més barat que en el sistema adaptat (3+2). El govern ja s'ha afanyat a dir que reformaria el sistema de preus per evitar això.

El que s'hauria de debatre no és tant un sistema de 4+1 o 3+2. És tracta de valorar quina formació s'ha de donar a la Universitat i a quin preu per als receptors.

Convé recordar que, per diferents "mecanismes adaptatius", hem passat d'una formació que tenia un curs preparatori per a la Universitat a una immersió en carreres curtes. Es feien carreres de cinc anys amb una selecció dura per accedir a la Universitat, el curs preparatori, el preuniversitari (Preu), amb un examen a la universitat. Posteriorment aquesta selecció es va "endolcir" tot mantenint un curs preparatori, el curs d'orientació universitària (COU), amb les proves d'accés, les PAU. Finalment, es va eliminar el curs preparatori. El món educatiu feia experiments tot degradant la formació.

Malauradament, van aparèixer uns "savis" que van idear la Logse i van decidir que no calia preparar els joves per accedir a la Universitat. Aquesta "genialitat" la van fer quan la Universitat arribava a àmplies capes de la població. El resultat, nefast. Una caiguda el nivell dels que accedien a la Universitat inimaginable per a algú que no va rebent les diferents promocions. Les PAU no serveixen per res. Una prova que aprova el 95,6% (any 2014) dels que es presenten no selecciona res. Això sí, ordena els estudiants amb un absurd sistema de qualificació que no permet seleccionar els més idonis.

Debat més ampli.

El debat no hauria de ser només sobre la durada de la Universitat. Sense debatre les condicions d'entrada, és un debat estúpid. No tenim referències clares, com ara un informe PISA per als que accedeixen a la Universitat –caldria–, però sí que sabem l'edat que tenen els alumnes candidats i el que han cursat. Molts països tenen l'entrada a la Universitat un any més tard, i d'altres fan uns cursos preparatoris relativament densos.

Fa anys, amb les carreres de cinc anys, fèiem un curs selectiu comú. Recordo que els de ciències –jo vaig fer química– a primer fèiem matemàtiques, física, química, geologia i biologia. Calia aprovar-ho tot per continuar. Tot s'ha reduït, però ara la suma de grau i màster dona una formació que en molts de casos és menor que la que es rebia abans amb els cinc anys de llicenciatura. El màster, en molts casos, explica detalls que per a la gran majoria no tenen gran interès.

Formació generalista.

Alguns demanen formació generalista. Com es lliga tot? Convé fer graus de tres anys? Sí. Tanmateix, mai no seran equivalents a "una llicenciatura de les d'abans". Seran una altra cosa i el més semblant a una llicenciatura serà el grau més el màster. Tothom té clar que no farem un metge de tres anys. Podem fer un físic de tres anys? I tant, però serà un "projecte de llicenciat en física". Per a algunes coses perfecte, per a d'altres, no.

Si jo pogués decidir, tornaria a fer un curs preparatori per a la Universitat, per aquells que hi volguessin accedir, amb carreres de tres, quatre i cinc anys, i màsters d'un i dos anys. Combinacions diverses haurien de ser possibles. Res no hauria d'impedir que en un mateix territori, l'àrea de Barcelona, per concretar, hi pogués haver químics de tres, químics de quatre i químics de cinc. Caldria, però, fer un pas més i parlar de nivell i competència. Un altre dia ho farem.

La postil·la: els preus haurien de ser molt més baixos i per a la gent del país iguals els de grau i màster. Catalunya hi guanyaria.



Els estudiants universitaris mostren perplexitat a causa de tantes reformes. Foto: ARXIU /QUIM PUIG.

Si jo pogués decidir, tornaria a fer un curs preparatori per a la Universitat, per aquells que hi volguessin accedir, amb carreres de tres, quatre i cinc anys, i màsters d'un i dos anys. Combinacions diverses haurien de ser possibles. Res no hauria d'impedir que en un mateix territori, l'àrea de Barcelona, per concretar, hi pogués haver químics de tres, químics de quatre i químics de cinc. Caldria, però, fer un pas més i parlar de nivell i competència. Un altre dia ho farem.

Enric I. Canela

Altres articles de l'autor

17/01/2015 **Traslladar el coneixement**

20/12/2014 **Les comunitats d'innovació**

Més articles ...

Preus públics universitaris

Els preus públics i la matrícula dels ensenyaments universitaris a les universitats públiques els fixa el govern de la Generalitat. Per al curs actual, un curs de grau (60 crèdits) costa entre 1.516 euros i 2.371 euros, mentre que la majoria dels màsters costen 2.790 euros. Cal afegir-hi alguns altres conceptes menors derivats de la gestió, que poden pujar a uns 150 euros.

Darrera actualització (Dissabte, 14 de febrer del 2015 02:00)

Publicat a

L'econòmic 14-02-2015 Pàgina 23

DESA LA NOTÍCIA A:

Des del **registre** pots veure i gestionar totes les notícies desades i de les que en fas seguiment.